

הן מיותרות, שהרי ראוי לכתוב "וטמאה שבעת ימים כימי נדה" דרשין כך:

א. דותה תטמא — לרבות את בועלה, שהיולדת מטמאה את בועלה כנדה (122).

ב. דותה תטמא — לרבות הלילות, [ולא דוקא "ימי" נדה].

ג. דותה תטמא — לרבות היולדת בזוב, שצריכה שתשב שבעה ימים נקיים! (123)

בשלמא לרב, דאמר מעין אחד הוא, משום הכי בעי לישב שבעה ימים נקיים, כי כל זמן שלא פסקה לראות במשך שבעה ימים אין התורה מטהרת את דמה, שהרי עדיין לא פסק המעיין, ונחשבת כממשיכה לראות דם טמא.

אלא ללוי, דאמר שני מעינות הן — למה לי לז-א שבעה, והרי בהפסק משהו סגי. כי מעת שפסקה לראות דם בימי טהרתה נסתם הטמא ונפתח הטהור, וראיית דם טהור אינה

מקשה הגמרא: **אי בשופעת — למאי איצטריך?** והרי פשיטא שכל עוד לא נסתם המעיין הטמא לא נפתח המעיין הטהור לדעת בית הלל? (121)

מבאר הגמרא: דין זה לבית שמאי, איצטריך להשמיענו — כי אף על גב דקאמרי בית שמאי מעין אחד הוא, וביומי בלבד תלה רחמנא, וכשמתחילים ימי הטהור דמה טהור גם אם הוא ממשיך בשפיעתו בלא הפסק —

הני מילי ביולדת גרידתא, דשלימו להו יומי טומאה. אבל יולדת בזוב, דבעי ספירה של שבעה נקיים, לא טהרה תורה את המעיין אלא לאחר שתספור ז' נקיים, על אף שעברו ימי טומאת היולדת. כי דם זיבה ודם יולדת מקורם ממעיין אחד, ולא טהרתו תורה עד שתספור שבעה נקיים!

תא שמעי: "אשה כי תזריע וילדה זכר, וטמאה שבעת ימים, כימי נדת דותה תטמא". וכיון ששתי המלים "דותה תטמא"

ולמדה תורה שאינו עולה לרגלה.

123. הטעם שצריך ללמוד דין זה מקרא, התבאר בחזו"א [קכ יז] שהוה אמינא כיון שילדה סתרה כל פתחי נדות, שהרי אפילו ילדה בימי זיבתה אינה מטמאה מצד זיבה, והוה אמינא שגם טומאת זיבה שקדמה ללידה תתבטל, אכן זה ניחא לדעת הסוברים שדם קושי סותר יומו, ולדעת הסוברים שזבה גדולה אינה נעשית נדה עד שתספור ז' נקיים, אך לדעת הרמב"ם שדם קושי אינו סותר יומו, ונדה תלויה רק בימי נדה ולא בספירה יקשה למה לי קרא.

121. ביארו תוס' [ד"ה אי בשופעת] שלרב איצטריך להשמיענו שבית שמאי מודים ביולדת בזוב מעיין אחד הוא, כי העמיד את הרישא בשופעת, והוה אמינא שמטהרין משום ששני מעינות הן. והריטב"א כתב, שגם לבית הלל הוצרך להשמיענו שמעיין אחד הוא.

122. ראה לעיל [לג א] שהאחרונים דנו אם הבעל יולדת נקבה שבועיים כדינה, או שבוע כנדה בעלמא, וביארנו שנחלקן אם למסקנת הגמרא שם אין דינו תלוי בנדה, כי טומאתו היא טומאה עצמית שחלה עליו מחמת האיסור, או שדינו תלוי בה, כי טומאתו מחמת טומאתה,

סותרת את ספירת שבעת ימי הנקיים של זבה? (124)

מבאר הגמרא: **הכי קאמר: צריכה שתפסוק משהו אחרי ימי הלידה, כדי שיעלו לה הימים הבאים לשבעה נקיים**, ואפילו אם תראה בהם דם, משום שדם טוהר אינו סותר לשבעה נקיים.

תא שמע: אשה שעברו עליה שלש עונות, שהם תשעים יום, שלא ראתה בהם דם, וחזרה וראתה — אין מטמאין את הטהרות שנגעה בהם למפרע מעת לעת ככל אשה, אלא דיה שעתה בלבד, לפי שהיא בחזקת מסולקת-דמים. וגם אם שלשת העונות חלקם מימי עיבור וחלקם מימי הנקה, כיון שבשניהם אינה רואה בהם דם, מצטרפים להחזיקה כמסולקת דמים⁽¹²⁵⁾, וכמבואר להלן:

ימי עיבורה עולים לה — מצטרפים — לימי מניקותה, וימי מניקותה עולים לה לימי עיבורה!

ביצר מצטרפים הימים?

הפסיקה לראות דם שתיים עונות בימי עיבורה, וילדה, ושוב לא ראתה עונה אחת

בימי מניקותה.

או שלא ראתה שתיים עונות **בימי מניקותה** [והפסיקה להניק, והתעברה] ולא ראתה עונה אחת **בימי עיבורה**.

או שלא ראתה עונה אחת **ומחצה בימי עיבורה** [וילדה], ושוב לא ראתה עונה אחת **ומחצה בימי מניקותה**,

כל אחד מהצירופים האלו — **עולין לה לג' עונות**, והרי היא מסולקת דמים, ש"דיה שעתה"!

בשלמא לרב, דאמר מעין אחד הוא, משום הכי בעי הפסק שלש עונות, שלא תראה בימי מניקותה אפילו דם טוהר!

כי גם אם אין דם הטוהר גורם טומאה, בכל זאת אם תראהו אין היא בחזקת "מסולקת דמים", שהרי מעין אחד הוא אלא שהתורה שהרתו, והרי המעין ממשיך לנבוע.

אלא ללוי, דאמר שני מעינות הם — למה לי הפסק שלש עונות הכוללים אפילו את ימי הטוהר כשהיא מינקת? והרי **במשהו** הפסק **סגי** בימי מניקותה, כי לאחר שהתחילו ימי הטוהר מה אכפת לנו בראיית הדם הטוהר,

יבשתא. ב. דם נדה לחוד ודם לידה לחוד. ג. רק ימי עבור מצטרפים לימי הנקה שלפניהם, ואמנם ימי הנקה לא מצטרפים מפני שהראיה בלידה מפסקתן. ורש"י נקט רק את החילוק השני. וראה בהערה הבאה למה נקט דוקא חילוק זה.

ובחכמת בצלאל ביאר שנקט להלכה שאין פתיחת הקבר בלא דם ולכן לא הביא תירוצ' א', ואילו לתירוצ' ג' אין מקום לקושי הגמרא כנא, שהרי באמת לא שנינו שמצטרפין ימי הנקה

124. החזו"א [קכ טז] הקשה לדעת התוס' בסמוך [ד"ה הלכתא] שגם ללוי דם טוהר בא מן המקור, אלא שהתורה שהרתו, אם כן מנין שאינו סותר ד' נקיים, והרי אף שאינו גורם טומאה, מכל מקום אינם נחשבים ימים "נקיים" ואינה יוצאת מזיבתה הראשונה.

125. ואף על פי שביניהם ראתה דם בלידה, כבר נאמרו לעיל [י ב] שלשה תירוצים: א. בלידה

והרי הוא נובע ממעין אחר, ואין הוא סתירה לסילוק דמיה מהמעין הטמא? (126)

הבאים יעלו לה לשלש עונות, ואפילו אם תראה בהם דם טהור!

מתרצת הגמרא: הכי קאמר: צריכה שתפסוק משהו בימי מניקותה, כשעברו ימי הטומאה (127), כדי שיתחיל מעין אחר, והימים

תא שמע: ושום שמאי והלל, שנחלקו בכל אשה אם דיה שעתה או מטמאה מעת לעת (128) — ברואה אחר דם טהור — שדיה

לעבור. וראה שם שהוכיח שעיקר קושית הגמרא ללוי היא כתירוץ א, שהרי התוס' שם כתבו שימי טהור לא מצטרפים.

127. הגרעק"א דקדק ממשמעות הגמרא, שאפילו אם ראתה כל ימי טומאת לידה, מצטרפים ימי ההנקה לעיבור. ותמה, שהרי רק על דם הלידה עצמה אמרו שאינו מפסיק כי "דם לידה לחוד", אך שאר דמים טמאים שראתה בימים אלו פשיטא שיפסוקו, כי ראתה ממעין טמא [וכן הקשה הרש"ש]. ולביאור המרדכי לעיל יש ליישב, שכל דם שרואה בימי טומאת לידתה אינו נחשב ראייה, אלא כהמשך לידה, וכל שכן ללוי שכל ימים אלו מעין טמא אחד הוא. ובאור שמח [איסור"ב ז ד] הביא מהירושלמי [בפ"ק] שבתולת דמים אפילו ראתה כל ז' לזכר נחשבת בתולה, כי דם לידה לחוד. ומשמע שכל ז' ימים נחשב כדם לידה. [ולביאורו מובן למה נקט רש"י דוקא חילוק זה של הגמרא לעיל].

126. מקושיית הגמרא משמע שללוי מה שלא ראתה מצטרף לג' עונות, וכל הנידון הוא למה לי ג' עונות, הרי בימי טהור בין כה וכה הדם טהור.

אך באור שמח [איסור"ב ח ד] והנה הרו"ה [תמה, מה שייך הפסק ג' עונות בימי טהור לפי לוי, והרי מעיין אחר הוא והוכיח מדברי הירושלמי שללוי אפילו אם ג' עונות לא ראתה, אין זה מועיל לה כהפסקה, וכן הסיק בפרדס רימונים קפט שפ"ח סה].

אך יתכן לחלק, שרק בתולה נחשבת מסולקת דמים כי הלידה אינה מוכיחה שרואה דם מחמת עצמה, שהרי דמים מצויים בה ואינה רואה אלא בלידה [ראה לעיל י ב], אך מעוברת ומניקה סילוק דמיהן הוא משום שאין הדם מצוי בהן. ויתכן שאם רואה דם מחמת לידה, יפסוק בג' עונות. וראה עוד בחזו"א [קכ כד].

ובקהילות יעקב [טהרות מז] כתב, שחזקת ג' פעמים היא שהתרגל טבעה לכך, ולכן גם כאשר אינה רואה במעיין אחר נעשה הרגל לטבעה. ותמוה, איך יועיל לברר שלא תראה ממעיין טמא, כל ימי הנקתה, והרי כך דרכה שאחר ימי טהור רואה ממנו.

ומוכח שג' עונות במעוברת ומניקה אינן גורמות שתהיה מסולקת דמים ככל אשה שלא ראתה ג' עונות, אלא הן רק הוכחה שהיא מעוברת ומניקה. וסילוק הדמים הוא מחמת העיבור וההנקה שאינה רואה בהן [ואין חזקה של שלש פעמים גורמת לסילוק]. ולפיכך, אף שעיבור והנקה הן שתי סיבות, הן מצטרפות לסילוק דמים. וגם ימי טהור מצורפין, כי אינם גורמים חזקה, אלא כיון שבמציות אינה רואה, הרי היא בדין מעוברת ומניקה שהיא מסולקת דמים.

128. רש"י [ד"ה ושויין] פירש ששמאי והלל שנחלקו בכל הנשים אם דיין שעתן או שטמאות מעת לעת - מודים בזו שדיה שעתה. ותמה בחידוד הלכות שהרי שניהם לא אמרו מעת לעת, כי אם מפקידה לפקידה, וכיון שכן יקשה עוד, איך דחתה הגמרא שאין גזורין מפקידה

ואחד, ולכן אין מטמאין אותה מעת לעת, כי גם אם ראתה מקודם דם הרי הוא דם טהור⁽¹²⁹⁾. [ואין הכוונה שראתה מיד בכניסת יום השמונים ואחד, כי באופן זה פשיטא שאינה מטמאה מקודם, בימי הטוהר, אלא ששהתה מספר שעות ולאחר מכן ראתה, ובכל זאת דיה שעתה].

ומקשה הגמרא: אף על פי שאין שהות לטמאה מעת לעת, ותטמא מפקידה לפקידה?

דהיינו באופן שבדקה בליל השמונים ואחד ולא ראתה, ובבוקר בדקה שוב וראתה, תטמא טהרות למפרע מעת הבדיקה בלילה.

מתרצת הגמרא: כיון ד"מעתי-לעת" ליכא — מ"פקידה-לפקידה" נמי לא גזרו בה רבנן! שלא החמירו לגזור במקום שאי אפשר לגזור את כל חומר הגזירה⁽¹³⁰⁾.

גם לראייתן, וגזרו גם על ראייתן שתטמא, שאילולי כן אין קשר בין טומאתן בגיותן לטומאת ראייתן בגירותן.

והרמב"ם השמיט דין גירות שראתה דם מעת לעת אחר גירותה. וראה רש"ש, ובחכמת בצלאל כתב, שפסק כתנא קמא בכתובות שאינה מטמאה מעת לעת, וסמך על מה שכתב [משכב ומושב ג ו] שהרואה דם במעת לעת אחר דם טוהר דיה שעתה, כי בשניהם אי אפשר לטמאה למפרע, כי מעת לעת לא היה בה דיני טומאה ולכן לא גזרו גם מפקידה לפקידה. אולם בחתם סופר נקט שאחר דם טוהר אינה מטמאה למפרע, מפני שבימי טוהר יש לה חזרה, וטעם זה אינו שייך בגירות. וראה חידושי מהר"י שפירא.

130. הגרעק"א [בכתובות לז א] הקשה, למה הוצרכו לסברא זו, והרי דיה שעתה משום ספק

שעתה. וסלקא דעתא דהיינו אפילו אם ראתה זמן מרובה לאחר שחלפו ימי הטוהר.

ולפיכך מקשה הגמרא: בשלמא ללוי, דאמר שני מעינות הן, משום הכי אמרינן דיה שעתה, שהדם שראתה בימי הטוהר הוא דם ממעין אחר, ולפיכך ראייתה הראשונה לאחר שחלפו ימי הטוהר היא ראייה ראשונה של מינקת, ששנינו לעיל [ז א] שדיה שעתה.

אלא לרב, דאמר מעין אחד הוא, ונמצא שראיותיה בימי הטוהר היו ראיות הסותרות את חזקת "מסולקת-דמים" של מינקת — אמאי דיה שעתה בראיה הראשונה שלאחר ימי הטוהר? והרי קדמו לה הראיות בימי הטוהר שהוציאוה מחזקת מסולקת-דמים של מינקת, ואמאי לא תטמא מעת לעת!?

מתרצת הגמרא: מדובר באופן דליכא שהות! שהראיה הראשונה היתה ביום שמונים

לפקידה במקום שלא גזרו מעת לעת. [ועל כך תירץ, שרק במקום שאי אפשר לגזור מעת לעת לא גזרו מפקידה לפקידה].

ולכן ביאר כרמב"ן, ש"ושוין" נסוב על מחלוקת רבי מאיר ורבי יוסי [במשנה ז ב] לגבי מעוברות ומניקות אם נטמאות מעת לעת או דיין שעתן, אך בתוס' [ד"ה ושוין] מבואר שסוגיין שלא כרבי יוסי.

129. תוס' [ד"ה דליכא] הקשו, הרי מצינו [בכתובות לז א] שנחלקו לגבי גירות שראתה דם תוך מעת לעת מגירותה, אם דיה שעתה או דינה ככל הנשים, אף שאין שהות שתראה מעת לעת, ותירצו, שמטמאים בה למפרע משום שגם בגיותה יש בה טומאה דרבנן.

ומוכח מדבריהם כמבואר בתחילת הפרק, שחוץ מהטומאה שגזרו עליהן להרחיקן, חששו

דם הטוהר אינן סותרות את חזקת מסולקת דמים שיש לה בתור מינקת. ולפיכך, דיה שעתה לאחר ימי הטוהר בתור מינקת, גם אם ראתה דם בימי הטוהר.

ולפי זה יולדת בזוב שספרה אינה מטמאה לבית הלל לח ויבש, כי לדעתו דמה הוא דם טוהר על אף שלא טבלה!

ואמנם התנא בברייתא של "יולדת בזוב" סובר שמעיין אחד הוא, ולכן נקט שאם לא טבלה, לבית הלל מטמא לח ויבש.

ואיבעית אימא, הברייתא של "יולדת בזוב" עוסקת ב**שופעת**. שלא נסתם עדיין המעיין הטמא ולא נפתח המעיין הטהור, ולפיכך טימאו בית הלל את דמה, ובית שמאי מטהרים כי לדעתם מעיין אחד הוא, ובכל זאת התורה טהרתו בימי טוהר.

תמחה הגמרא: **והא כפרה** שבעה נקיים **קתני**, דהיינו, שפסקה לראות במשך שבוע, וכיצד יתכן להעמיד שמדובר בשופעת?

מתרצת הגמרא: **הכא** — **ביולדת נקבה בזוב עפקינן**, שטומאת לידתה נמשכת י"ד

תא שמע: יולדת בזוב שספרה שבעה נקיים ולא טבלה, ושוב ראתה, הלכו בית שמאי לשיטתן וטהרו את דמה שהרי כבר מלאו ימי טומאתה וימי ספירתה, ודם טוהר תלוי ב"יומי" בלבד, ובית הלל לשיטתן, שדם טוהר תלוי ב"יומי וטבילה", וכיון שעדיין לא טבלה, הרי היא מטמאה לח ויבש.

בשלמא לרב, דאמר מעין אחד הוא, משום הכי מטמא לבית הלל מדאורייתא, לח ויבש, כי כל עוד לא טבלה לא טיהרה התורה את הדם.

אלא ללוי, דאמר שני מעינות הן, אמאי מטמא לח ויבש, והרי פסקה לראות בשבעת הימים הנקיים, ומשנסתם המעיין הטמא נפתח הטהור, ואם כן תמוה למה בית הלל מטמאים?

אמר לך לוי: **אנא דאמרי כתנא ד"שוין"** ותנא זה חולק על התנא בברייתא של יולדת בזוב שספרה ולא טבלה! כי לדעתי בברייתא ד"שוין" מדובר באופן שראייתה אחר דם טוהר, אפילו באופן שהיתה לה שהות, ובכל זאת אמרו בית הלל שדיה שעתה. כי סברו ששני מעינות הם, וראיות

מעט לעת, אך מסוגיין מוכח שאין חשש נפרד לעונה אחת, כי אם כן גם כשאי אפשר לקנוס מעט לעת למה יתבטל עיקר החשש.

ונמצא, שתקנת מעט לעת שייכת אפילו כשאינן חשש, וכשם שגזורה במקום חזקת טהרה גזורה במקום ספק ספיקא לסייג וגדר מחמת הספק. כי אין חזקה וספק ספיקא מבררים את גוף הספק, רק מכריעים לקולא, ורק במקום שיש רוב או סיבה לתלות את הראיה, בטל הספק ואינה חוששת למפרע.

ספיקא, ספק שמא בא הדם קודם מעט לעת והוא דם טוהר שהעמידוהו כתלי בית הרחם, ואפילו לא בא קודם, יתכן שרק עתה בא ודיה שעתה.

אכן קושיא זו תלויה בטעם הגזירה לטמאות מעט לעת, שנחלקו בה תוס' והרמב"ן [ב ד] אם גזרו בה מחשש טומאה, כיון שבראית הדם הורעה החזקה ויש ספק לפנינו, או שהוא גדר וסייג בלבד [ולכן לא תקנוהו אלא בקדשים]. וראה נודע ביהודה [יו"ד מו] ומי נפתוח [פרפר מו ג] שהחשש על עונה אחת וקנסוהו

יום. ולפיכך יתכן להעמיד את הברייתא באופן **דשבוע קמא פסקה לראות**, וספרה שבעה נקיים ושלמו ימי ספירתה של זבה. והמשיכה לראות בשבוע השני לטומאת כילדת⁽¹³¹⁾.

וראיית **שבוע בתרא לא פסקה** אלא המשיכה לשפוע בימי טוהר⁽¹³²⁾, ולכן מטמאה לח ויבש⁽¹³³⁾, אך אם תפסוק מלשפוע, ואחר כך תראה, טהורה, כי שני מעיינות הן, ובימי טוהר נסתם הטמא ונפתח הטהור.

ומוסיפה הגמרא שיש חידוש בספירת שבעה נקיים של זוב בתוך י"ד ימי יולדת נקבה:

וקסבר: ימי לידתה שאין רואה בהם — אף שהיא טמאה בהם, הן עולין לה לספירת ז' נקיים של זיבתה:

אמר ליה רבינא לרב אשי: אמר לן רב שמן מסכרא: אקלע מר זוטרא לאתריין, ודרש: הילכתא כוותיה דרב לחומרא — שהשופעת מתוך שמונים לאחריהם מטמאה, כי גם בימי טוהר אין הדמים באים ממעין טהור, אלא מעיין אחד הוא, ולא טהרתו התורה אלא בימי טוהר, וכשנשלמו, נטמאת בראית דם.

בסמוך כתב רש"י [ד"ה הלכתא] שלוי לחומרא בשופעת מתוך י"ד לאחר י"ד, ולביאור המהרש"א הרי בזה גם לוי מודה שמועילה טבילה. ולכן ביאר שכוונת רש"י שלוי סובר שטמא משום ששני מעיינות הן, אך גם אם מעיין אחד הוא, לא טיהרה התורה אלא ביומי וטבילה.

133. תוס' [ד"ה שבוע] דייקו מכאן שאף על פי שהדם טמא אין ראייתו סותרת שבעה נקיים, [וראה לעיל שהבאנו ביאורי האחרונים בזה]. וכתבו שאין לחלק בין יולדת בזוב לזבה בעלמא, כי אף שנעשית נדה בראיה זו, כיון ששלמו ימי ספירתה אף שהיא עדיין טמאה, אין עליה שם זבה, ולא שייך בה סתירה. [והרשב"א צידד לחלק כן לפי בית שמאי, וצ"ב למה בית הלל לא יודו בזה, והרי גם לדעתם אין דמה עושה אותה נדה אחר טבילה].

והרשב"א דחה ראיית התוס', ונקט שדם נדה סותר למפרע, ולכן סותר גם אחר שספרה ז' נקיים, אך בדם טוהר אמרו שאינו סותר אלא יומו, ואף לרבא [לג ב] שסותר כל שבעה היינו משום שגורם שלא יהיו רצופין, אך אחר שספרה

131. רש"י [ד"ה והא] פירש שנקט דוקא "יולדת נקבה" כי אילו ילדה זכר הרי אינה יכולה לספור שבעה שכלם בתוך ימי לידה, כי כל ימי הלידה הן שבעה ימים, ובהכרח תפסוק אחריהן. ותמה הרש"ש שהרי יתכן להעמיד באופן שהחלה לספור שבעה נקיים קודם הלידה.

132. רש"י [ד"ה והא] פירש שנפתח מעינה טמא בשבוע שני, ושופע לשבוע שלישי, והוא מטמא לח ויבש לבית הלל, משום שבא ממעין טמא, והתורה לא טהרתו אלא ביומי וטבילה. ותמהו המהרש"א ומהר"ם שהרי כאן הגמרא דנה בדברי לוי, ולדעתו כיון ששני מעיינות הן, כל זמן שלא נסתם הטמא, אפילו אם טבלה, טמאה.

והעלה מכך המהרש"א, שלמסקנא סוברת הגמרא שלוי מודה שביומי וטבילה תליא מילתא, ואפילו בשופעת אם טבלה טהורה. [והעדיפה הגמרא לבארו רק משום שלא ניחא לפרש שלוי העמיד את מה ששנינו "ולא טבלה" כבית שמאי].

אולם בחידוד הלכות דחה ביאורו, שהרי

ולכן, אם אירעה הלידה בימים הראויים לזיבה אין היולדת צריכה לספור שבעה ימים נקיים אחרי ימי טומאתה כיוולדת.

אבל אם פסקו כאבי הלידה ולאחר מכן אירעה הלידה הרי היא יולדת בזוב, וצריכה לספור שבעה נקיים אחרי שיעברו ימי טומאת הלידה לזכר או לנקיבה.

[האמוראים נחלקו בביאור המשנה, והביאור שלפנינו הוא לפי דברי רבא בגמרא]:

המקשה לילד, וראתה דם בעת הקשותה לילד, אם היתה היתה אותה הראיה בימים הראויים לנדה⁽¹³⁴⁾, הרי היא טמאה מדאורייתא בטומאת נדה. כי לא טיהרה תורה דם קישוי של נדה אלא של זבה, בימי זיבתה, בלבד.

קשתה לילד, וראתה דם במשך שלשה ימים רצופים, **בתוך י"א יום** הראויים לזיבה, ושפתה ושקטה מכאבי הלידה **מעט לעת** לאחר ראיית הדם, **וילדה אחרי ששפתה מעט לעת** — הרי זו יולדת בזוב, **דברי רבי אליעזר**.

כי השפייה מעט לעת, בין ראיית הדם ללידה, הוכיחה שלא היה הדם הזה דם קושי של לידה, שטיהרה אותו תורה מטומאת

והלכתא כוותיה דלוי לחומרא — בשופעת מתוך י"ד לאחר י"ד, כי אף על פי ששני מעיינות הן, כל עוד לא נסתם הטמא לא נפתח הטוהר.

רב אשי אמר: הלכתא כרב —

בין לקולא בשופעת מתוך י"ד לאחר י"ד, שנטהרת מתחילת ימי טוהר, כיון שכל הדמים ממעין אחד באים, והתורה טיהרתו.

בין לחומרא בשופעת מתוך שמונים לאחר שמונים, כי בתום ימי הטוהר נפסקת טהרת הדם.

דרש מרימר: הלכתא כרב בין לקולא בין לחומרא.

ומסקנת הגמרא: **והלכתא כרב בין לקולא בין לחומרא!**

מתניתין:

ב-17 דם של יולדת היוצא בשעת הלידה, או לפנייה, בשעה שהיא מקשה לילד וחשה בכאבי הלידה — אינו מטמא מן התורה משום זיבה, שנאמר בזבה [ויקרא טו כה] כי יזוב "זוב דמה" דהיינו מחמת עצמה, ולא דם הבא מחמת ולד.

134. הרשב"א ביאר שכל הימים חוץ מ"א יום שבין נדה לנדה, נקראים "ימי נדה", דהיינו שראויים לראות בהם דם נדות, וכן מבואר מדברי הרמב"ם [איסור"ב ז א]. וראה בפיה"מ להרמב"ם שפירש כי "ימי נדה" הוא הזמן המורגל אצלה לראות נדה, והרשב"א תמה על ביאורו, והמאירי כתב ששגרת לשון הוא, ובודאי הביאור כנ"ל.

ז' נקיים ולא שייך חסרון רצופין, אינו סותר, [וראה תוס' להלן לו א ד"ה דבה, שגם דם טוהר סותר].

ומדברי שניהם משמע שדם טוהר אינו סותר דוקא אחר שעברו ז' נקיים, אבל בימי הספירה סותר - לכה"פ מחוסר רציפות - אך להלן [לז א] כתבו הרמב"ן והר"ן שדם טוהר אינו סותר ואינו עולה.